

продуктивні якості молодняку перепелів у віці 1-4 тижнів, молодняку перепелів у віці 5-6 (7) тижнів, перепілок у віці 6 тижнів і старші, молодняку перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 1-3 тижнів, молодняку перепелів при вирощуванні на м'ясо у віці 4-6 (7) тижнів.

Список використаних джерел

1. Різничук І., Безалтична О., Гарбар А. Особливості протеїнового живлення перепелів. Аграрний вісник Причорномор'я. 2022. Випуск 104. С. 88-93.
2. Різничук І., Гарбар А. Обґрунтування норм годівлі перепелів за вмістом лізину, метіоніну та треоніну. Аграрний вісник Причорномор'я. 2022. Випуск 105. С. 77-84.
3. Різничук І., Гарбар А. Обґрунтування норм годівлі перепелів за вмістом лізину, метіоніну та треоніну. «Сучасні підходи гарантування безпечності та якості продуктів тваринництва». Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції НПП та молодих науковців. ОДАУ, 2022. С 79-81.
4. Різничук І., Гарбар А. Потреба перепелів у амінокислотах. «Актуальні аспекти розвитку науки і освіти». Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції НПП та молодих науковців. ОДАУ, 2022. С. 256-259.
5. Рекомендації з нормування годівлі сільськогосподарської птиці / Ю. О. Рябокони та ін. Інститут тваринництва УААН. Бірки, 2005. 101 с.
6. Стандартизація у тваринництві / І. І. Ібатуллін та ін. К.: Видавництво Ліра-К, 2019. – 548 с.
7. Edi DN, Andri F. Effect of Dietary with Different Energy and Protein Levels on Laying Quails Performance, Jurnal Ilmu Ternak dan Veteriner, 28 (1). P. 69-75.

УДК: 636.2.084

ПРОГРАМА ГОДІВЛІ КОРІВ ЗА ПЕРІОДАМИ ВИРОБНИЧОГО ЦИКЛУ

Різничук І.Ф., к. с.-г. н., доцент, E-mail: igor-riznychuk@ukr.net
Ніколенко І.В., к. с.-г. н., доцент, E-mail: igor.nikolenko.87@ukr.net
Кишлалі О.К., асистент, E-mail: kislalyalena@gmail.com
Мажиловська К.Р., асистент, E-mail: mega.genetik@ukr.net
Гарбар А.В., здобувач

Одеський державний аграрний університет

Зазначається, що на сучасному етапі розвитку молочного скотарства, діюча система годівлі корів не в повній мірі відповідає вимогам інтенсивного виробництва молока та потребує суттєвого удосконалення з урахуванням сучасних підходів щодо організації нормованої годівлі та використання кормів.

У відповідності до попередньо проведених досліджень встановлено, що раціон годівлі дійних корів з добовим надоем молока – 10 кг при стандартному вмісті жиру і білка, до складу якого включено максимальну кількість об'ємистих кормів та необхідну норму мінеральних добавок кальцію, фосфору, магнію та натрію, є базовим при використанні вітчизняних норм годівлі повновікових корів живою масою 500-700 кг.

Метою дослідження було розроблення програми годівлі корів за періодами виробничого циклу.

У відповідності до програми годівлі корів за періодами виробничого циклу запропонована система згодовування концентрованих кормів, при якій все поголів'я дійних корів вранці і вечері після доїння і максимального споживання об'ємистих кормів одержує по 2 кг комбікорму-концентрату.

Дійним коровам з добовим надоем молока 22 кг додатково, у проміжках між ранковою і вечірньою годівлею, згодовують 2 кг комбікорму-концентрату, з добовим надоем 26 кг – 4 кг комбікорму-концентрату. Найбільш високопродуктивні дійні корови з добовим надоем молока 30 кг і більше додатково одержують 6 кг комбікорму-концентрату.

Ключові слова: дійні корови, комбікорми-концентрати, надій молока.

Постановка проблеми. Молочне скотарство – галузь тваринництва України, що має найбільший потенціал з інтенсифікації технології виробництва та підвищення рівня рентабельності. Одним із найважливіших факторів ефективного виробництва продукції молочного скотарства, є раціональне використання кормів при організації годівлі корів за періодами виробничого циклу [4,5].

Ефективне виробництво продукції молочного скотарства можливе за високого рівня молочної продуктивності, регулярному одержанні приплоду і раціональній годівлі, яка забезпечує потребу тварин за всіма нормованими інгредієнтами живлення [1].

Відомо, що рівень і повноцінність годівлі корів – найважливіші елементи технологічного процесу виробництва молока, зумовлені високою інтенсивністю використання тварин та напруженістю обміну речовин у період лактації. Різний рівень годівлі тварин застосовують залежно від розвитку кормової бази та продуктивності тварин.

Визначають рівень годівлі тварин за вмістом сухої речовини на одиницю живої маси тварин, за концентрацією поживних речовин у сухій речовині раціону, за кількістю поживних речовин на 1 МДж обмінної енергії.

З огляду на вищезначене, годівлю корів за періодами виробничого циклу необхідно організовувати таким чином, щоб одержати від них максимум високоякісного молока за низьких витрат корму та збереженні здоров'я тварин.

На сучасному етапі розвитку молочного скотарства, діюча система годівлі корів не в повній мірі відповідає вимогам інтенсивного виробництва молока та потребує суттєвого удосконалення з урахуванням сучасних підходів щодо організації нормованої годівлі та використання кормів. Відповідно до

вищезначеного розроблення програми годівлі корів за періодами виробничого циклу, відрізняється актуальністю та має науково-практичне значення.

Мета роботи. Предметом щодо вибору тематики досліджень є актуальність проблеми годівлі тварин та раціонального використання кормів, з метою підвищення ефективності виробництва продукції молочного скотарства.

Метою дослідження було розроблення програми годівлі корів за періодами виробничого циклу.

Результати досліджень. У відповідності до попередньо проведених досліджень встановлено, що раціон годівлі дійних корів з добовим надоем молока – 10 кг при стандартному вмісті жиру і білка, до складу якого включено максимальну кількість об'ємистих кормів та необхідну норму мінеральних добавок кальцію, фосфору, магнію та натрію, є базовим при використанні вітчизняних норм годівлі повновікових корів живою масою 500-700 кг.

Програма годівлі корів за періодами виробничого циклу зазначена в таблиці 1.

Згідно даних, зазначених в таблиці 1 необхідно відмітити, що виробничий цикл корів, який включає проміжок між двома суміжними отеленнями, поділяється на період лактації, період запуску корів і сухостійний період.

Зважаючи на фізіологічний стан тварин та здатність їх до найбільш ефективного використання кормів, годівля корів протягом виробничого циклу поділяється на такі періоди: годівля новотільних корів, годівля корів у перший період лактації, годівля корів у другий період лактації, годівля корів у третій період лактації, годівля сухостійних корів, яку розділяють на дві фази: 60-11 днів, 10-1 днів.

Тривалість новотільного періоду лактації 30 днів. Годівля новотільних корів диференційована на три декади.

У першу декаду після отелення коровам згодовують сіно люцерни, солому пшеничну і 2 кг комбікорму-концентрату.

У другу декаду норму згодовування коровам сіна і соломи доповнюють кукурудзяним і трав'яним силосом та збільшують кількість концентрованих кормів з 2 до 4 кг.

У третю декаду коровам згодовують повну норму об'ємистих кормів та збільшують кількість концентрованих кормів з 4 до 6 кг.

Таким чином забезпечується обмежена годівля новотільних корів об'ємистими кормами до 20-дня після отелення та забезпечується поступове введення до складу раціону концентрованих кормів.

Відомо, що після отелення кількість концентрованих кормів у раціоні не повинна збільшуватися більше ніж на 2 кг за декаду, щоб мікрофлора рубця мала достатньо часу для адаптації до нового співвідношення кормів.

Поступове забезпечення поживності раціону в новотільний період лактації забезпечує досягнення максимальної молочної продуктивності корів у період роздоювання та в цілому за лактацію.

У перший період лактації (2-4 місяць) коровам згодовують раціон, що включає в себе об'ємисті корми (ОК) і 8-10 кг комбікорму-концентрату.

У другий період лактації, який припадає на 5-7-й місяці після отелення, коровам згодують об'ємисті корми і 4-6 кг комбікорму-концентрату.

У третій період лактації (із 8 по 11 місяць) раціон годівлі дійних корів складається з об'ємистих кормів і 2-4 кг комбікорму-концентрату, що є достатнім для забезпечення молочної продуктивності, яка стабільно знижується та відкладання в організмі запасів поживних речовин.

У сухостійний період коровам згодують необхідну кількість об'ємистих кормів та 2 кг комбікорму-концентрату. Повне виключення концентрованих кормів з раціону годівлі корів у період запуску не рекомендується, це пов'язано з найбільш інтенсивним ростом плода в цей період та подальшою адаптацією мікроорганізмів рубця до набору кормів, який буде використовуватись у сухостійний період та період лактації.

У відповідності до програми годівлі корів за періодами виробничого циклу запропонована система згодовування концентрованих кормів, при якій все поголів'я дійних корів вранці і вечері після доїння і максимального споживання об'ємистих кормів одержує по 2 кг комбікорму-концентрату.

Дійним коровам з добовим надоєм молока 22 кг додатково, у проміжках між ранковою і вечірньою годівлею, згодують 2 кг комбікорму-концентрату, з добовим надоєм 26 кг – 4 кг комбікорму-концентрату. Найбільш високопродуктивні дійні корови з добовим надоєм молока 30 кг і більше додатково одержують 6 кг комбікорму-концентрату.

Годівля корів у сухостійний період 2 рази за добу. Кратність згодовування комбікорму для сухостійних корів – один раз за добу. Принцип згодовування комбікорму-концентрату такий самий як і в інші періоди виробничого циклу – після споживання об'ємистих кормів.

Таблиця 1. - Програма годівлі корів за періодами виробничого циклу

Виробничий цикл	Тривалість періоду, днів	Умови годівлі	Добовий надій молока, кг	Схема згодовування комбікорму		
				*Стабілізуючий комбікорм-концентрат	*Основний комбікорм-концентрат	*Основний комбікорм-концентрат
Отелення	-	ОР + 2 кг КК	-	2	-	-
Новотільний період лактації 1-30 днів	1-10	ОР + 2 кг КК	14	2	-	-
	11-20	ОР + 4 кг КК	18	2	-	2
	21-30	ОР + 6 кг КК	22	2	2	2
Перший період лактації 2-4 місяць	31-120	ОР + 8-10 кг КК	26-30	2	2-3	2-3
Другий період лактації 5-7 місяць	121-210	ОР + 4-6 кг КК	18-22	2	0-2	2
Третій період лактації 8-10 місяць	211-305	ОР + 2-4 кг КК	14-18	2	-	0-2
Сухостійний період	60-11	ОР + 2 кг КК	-	2	-	-
	10-1	ОР + 2 кг КК	-	-	2	-

Висновки і перспектива подальших досліджень.

1. Раціон годівлі дійних корів з добовим надоєм молока – 10 кг при стандартному вмісті жиру і білка, до складу якого включено максимальну кількість об'ємистих кормів та необхідну норму мінеральних добавок кальцію, фосфору, магнію та натрію, є базовим при використанні вітчизняних норм годівлі повновікових корів живою масою 500-700 кг.

2. Зважаючи на фізіологічний стан тварин та здатність їх до найбільш ефективного використання кормів, годівля корів протягом виробничого циклу поділяється на такі періоди: годівля новотільних корів, годівля корів у перший період лактації, годівля корів у другий період лактації, годівля корів у третій період лактації, годівля сухостійних корів, яку розділяють на дві фази: 60-11 днів, 10-1 днів.

3. Тривалість новотільного періоду лактації 30 днів. Годівля новотільних корів диференційована на три декади.

У першу декаду після отелення коровам згодують сіно люцерни, солону пшеничну і 2 кг комбікорму-концентрату.

У другу декаду норму згодовування коровам сіна і соломи доповнюють кукурудзяним і трав'яним силосом та збільшують кількість концентрованих кормів з 2 до 4 кг.

У третю декаду коровам згодують повну норму об'ємистих кормів та збільшують кількість концентрованих кормів з 4 до 6 кг.

У перший період лактації (2-4 місяць) коровам згодують раціон, що включає в себе об'ємисті корми (ОК) і 8-10 кг комбікорму-концентрату.

У другий період лактації, який припадає на 5-7-й місяці після отелення, коровам згодують об'ємисті корми і 4-6 кг комбікорму-концентрату.

У третій період лактації (із 8 по 11 місяць) раціон годівлі дійних корів складається з об'ємистих кормів і 2-4 кг комбікорму-концентрату.

У сухостійний період коровам згодують необхідну кількість об'ємистих кормів та 2 кг комбікорму-концентрату.

На даний період проводяться дослідження щодо удосконалення існуючих та розробка нових рецептів комбікормів-концентратів для корів молочного напрямку продуктивності.

Список використаних джерел

1. Дурст Л., Віттман М. Годівля сільськогосподарських тварин. К.: Фенікс, 2006. 384 с.

2. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин / І. І. Ібатуллін та ін. Житомир: ПП «Рута», 2015. 432 с.

3. Проваторов Г., Проваторова В. Годівля сільськогосподарських тварин. Суми: «Університетська книга», 2022. 510 с.

4. Різничук І. Ф. Як годувати корів, щоб одержати молока більше / І. Ф. Різничук // Тваринництво України, 2015. № 11. С. 30-35.

5. Різничук І. Ф. Годівля корів за інтенсивної технології виробництва молока / І. Ф. Різничук // Тваринництво України, 2016. № 6. С. 8-13.